



Borxhet

Dobësitë,  
qëndrueshmëria,  
transparenca dhe  
ristrukturimi

Ivailo Izvorski

Banka Botërore

# Dobësitë e borxhit

Një krizë borxhi po krijohet

Dy të tretat e vendeve të LIC DSF janë në rrezik të lartë të shqetësimit nga borxhet

Katër valë akumulimi borxhi që nga Lufta e Dytë Botërore.

Tre të parat kanë përfunduar me kriza financiare.

Megjithatë, vala e mospagimeve të parashikuara nuk është realizuar

Banka Botërore ka rritur mbështetjen e saj për LIC dhe MIC

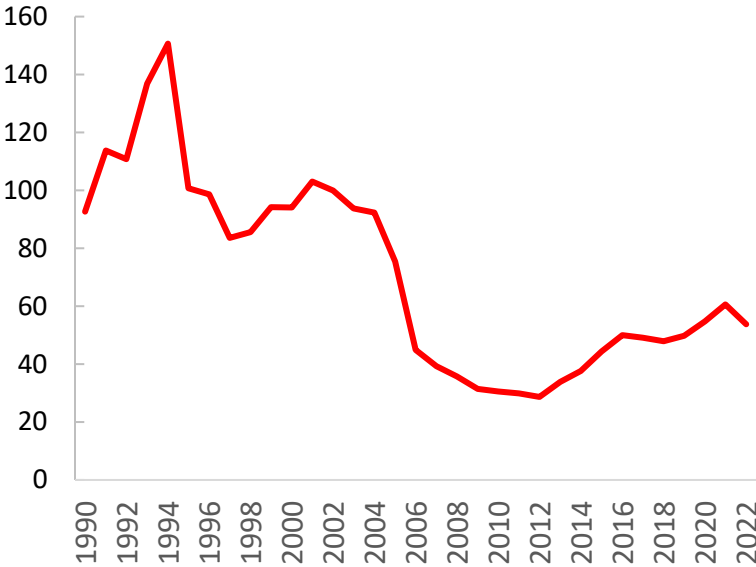
Zhvillimet ekonomike globale ka të ngjarë të komplikojnë situatën e borxhit në shumë vende

Le të shohim dobësitë përmes tre prizmave.

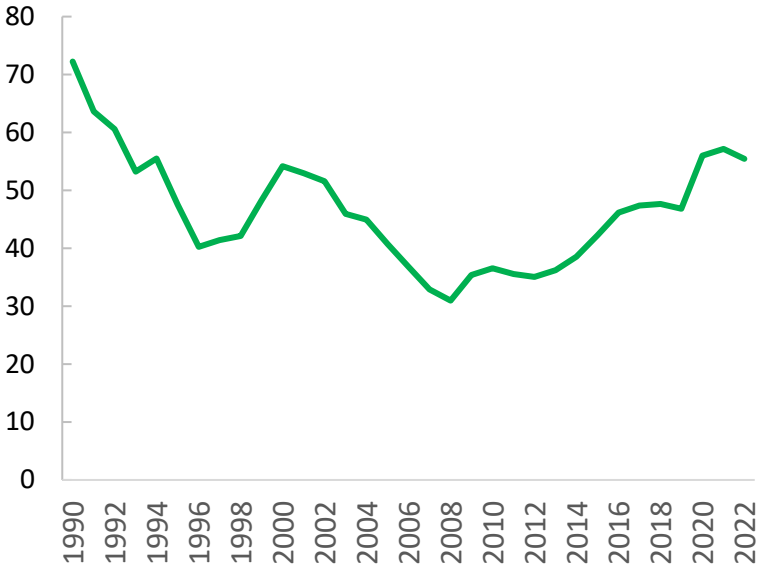
# Borxhi publik ka eskaluar përpos vendeve me të hyra të ulëta

## Borxhi i përgjithshëm qeveritar (Në përqindje të BPSH, median)

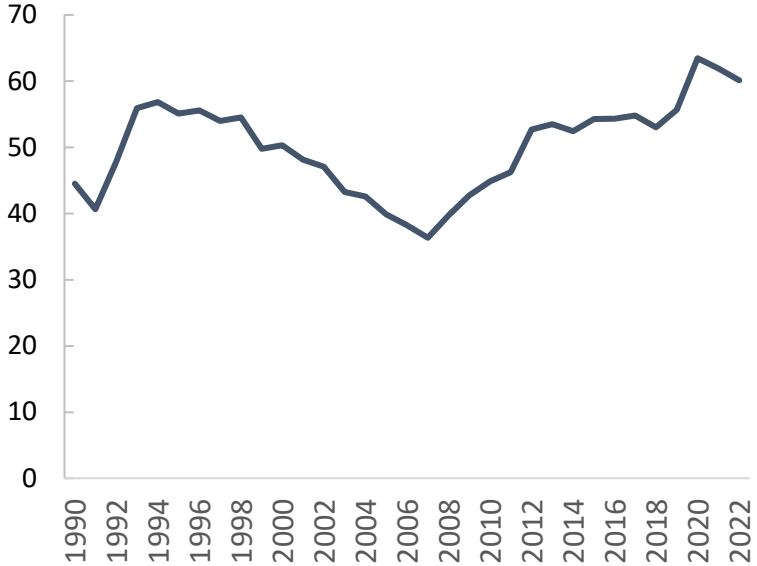
### Vendet më të hyra të ulëta



### Vendet me të hyra të mesme



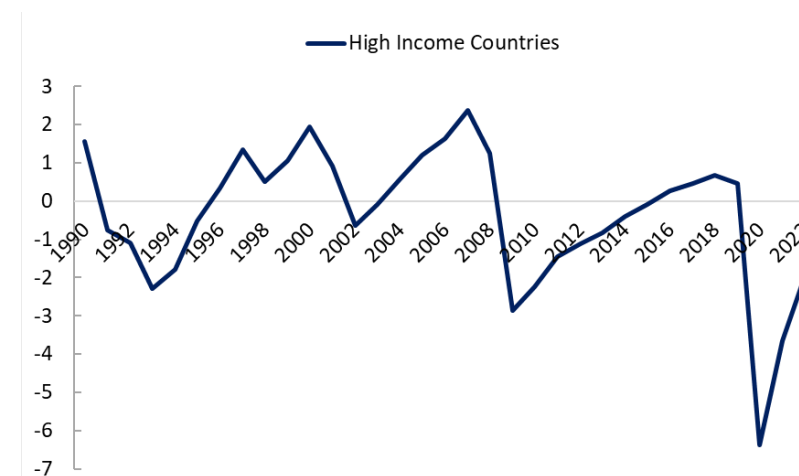
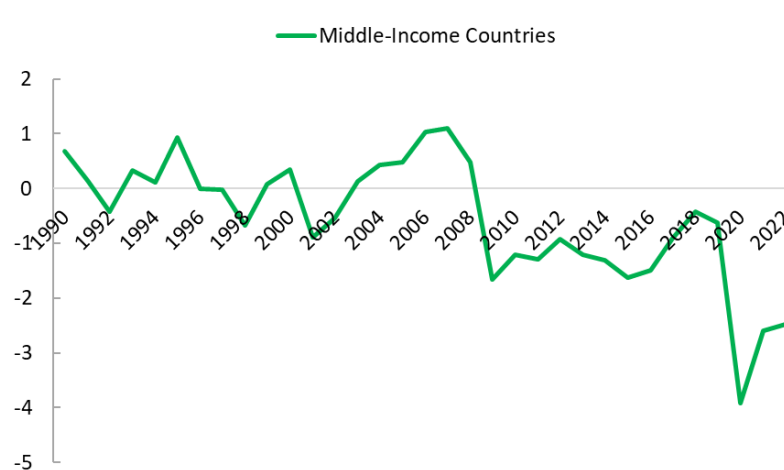
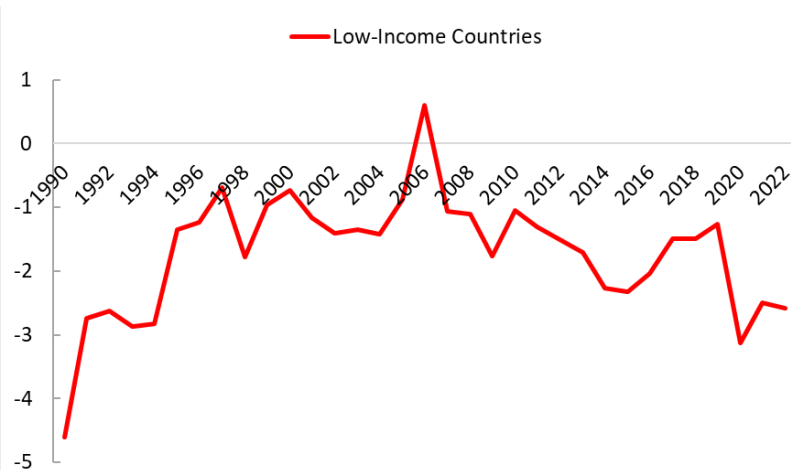
### Vendet më të hyra të larta



Source: International Monetary Fund, WEO April 2022

# ... nxitur nga deficite primare të mëdha dhe të qëndrueshme

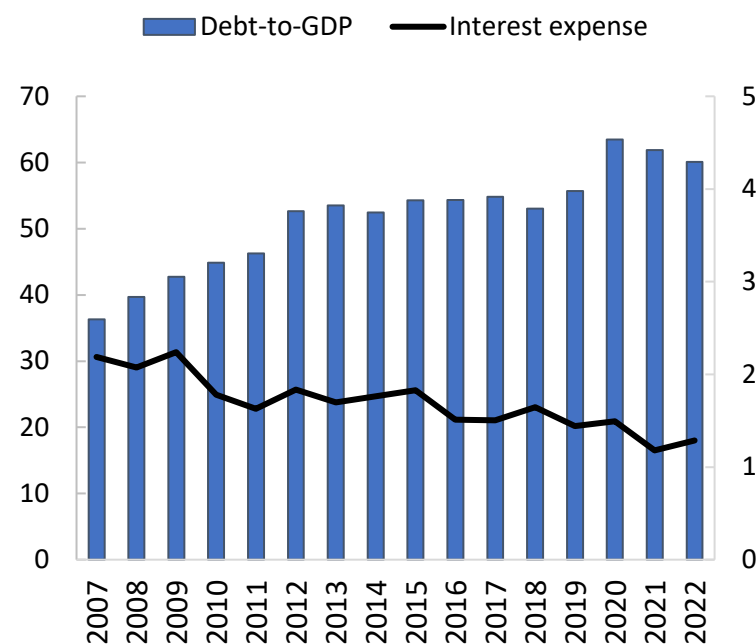
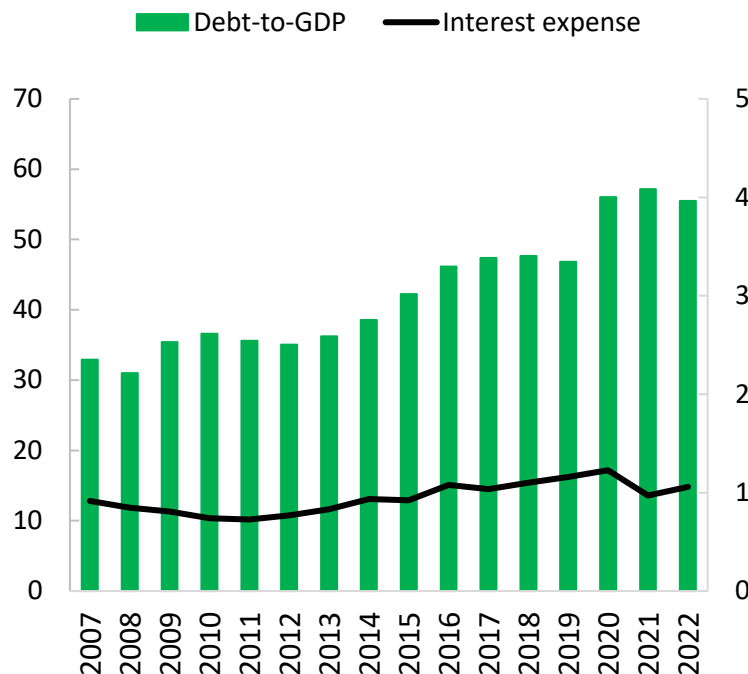
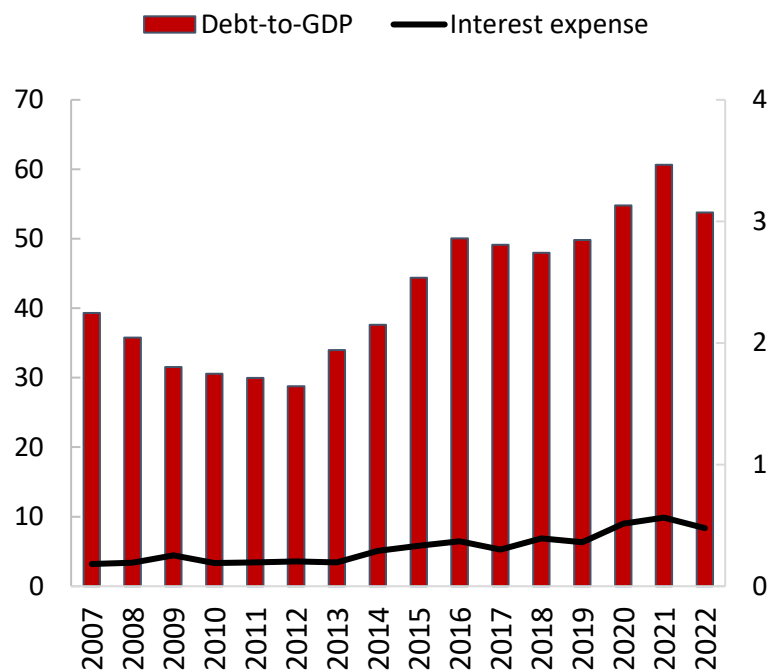
## Bilanci fillestar



Deficiti fillestar ka qenë prezent ne vendet me te ardhura të ulëta dhe të mesme shumë më përpara se pandemia COVID-19

# Shpenzimet për interesa janë rritur në përputhje me nivelet e borxhit publik, me përjashtim të vendeve me të ardhura të larta

Borxhi bruto i qeverisë së përgjithshme (lhs) dhe shpenzimet e interesit (rhs)  
(Në përqindje të PBB-së, mesatare)



Source: International Monetary Fund, WEO April 2022

# Borxhi i qeverisë si parazgjedhje u rrit ndjeshëm në vendet me të ardhura mesatare

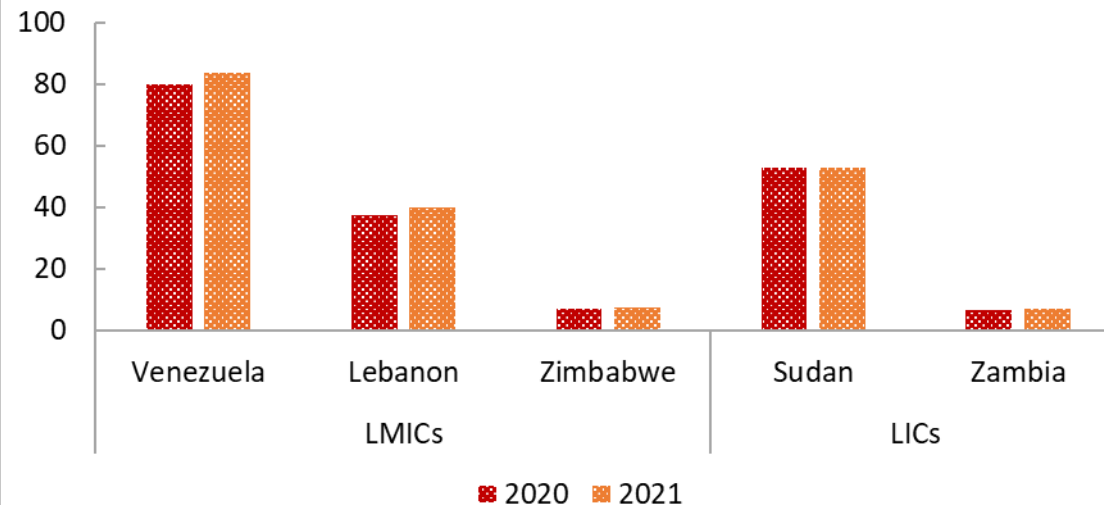
Government Debt in Default  
(US\$ billions)

■ LICs ■ LMICs ■ UMICs ■ HICs



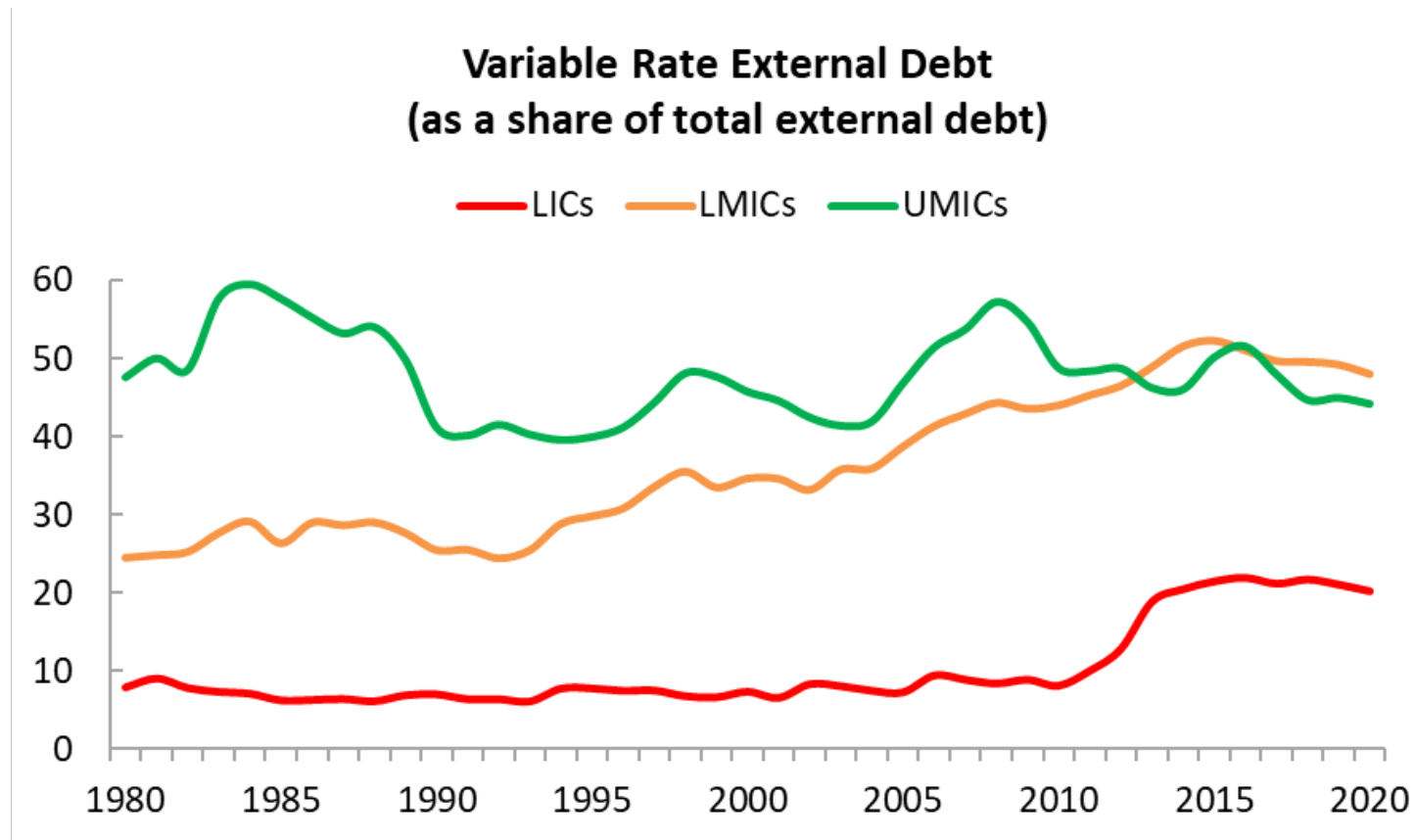
Borxhi i qeverisë në mospagim në vendet me të ardhura të mesme më të ulëta u rrit nga 36 miliardë dollarë në 2015 në 168 miliardë dollarë në 2021. Borxhi në mospagim në LIC arriti në 82 miliardë dollarë në 2021, më i lartë se në vendet me të ardhura të larta.

Select Countries in Default  
(US\$ billions)



Pak vende me të ardhura të mesme dhe të ulëta përbëjnë një pjesë të madhe të borxhit të qeverisë përkatëse në mospagim

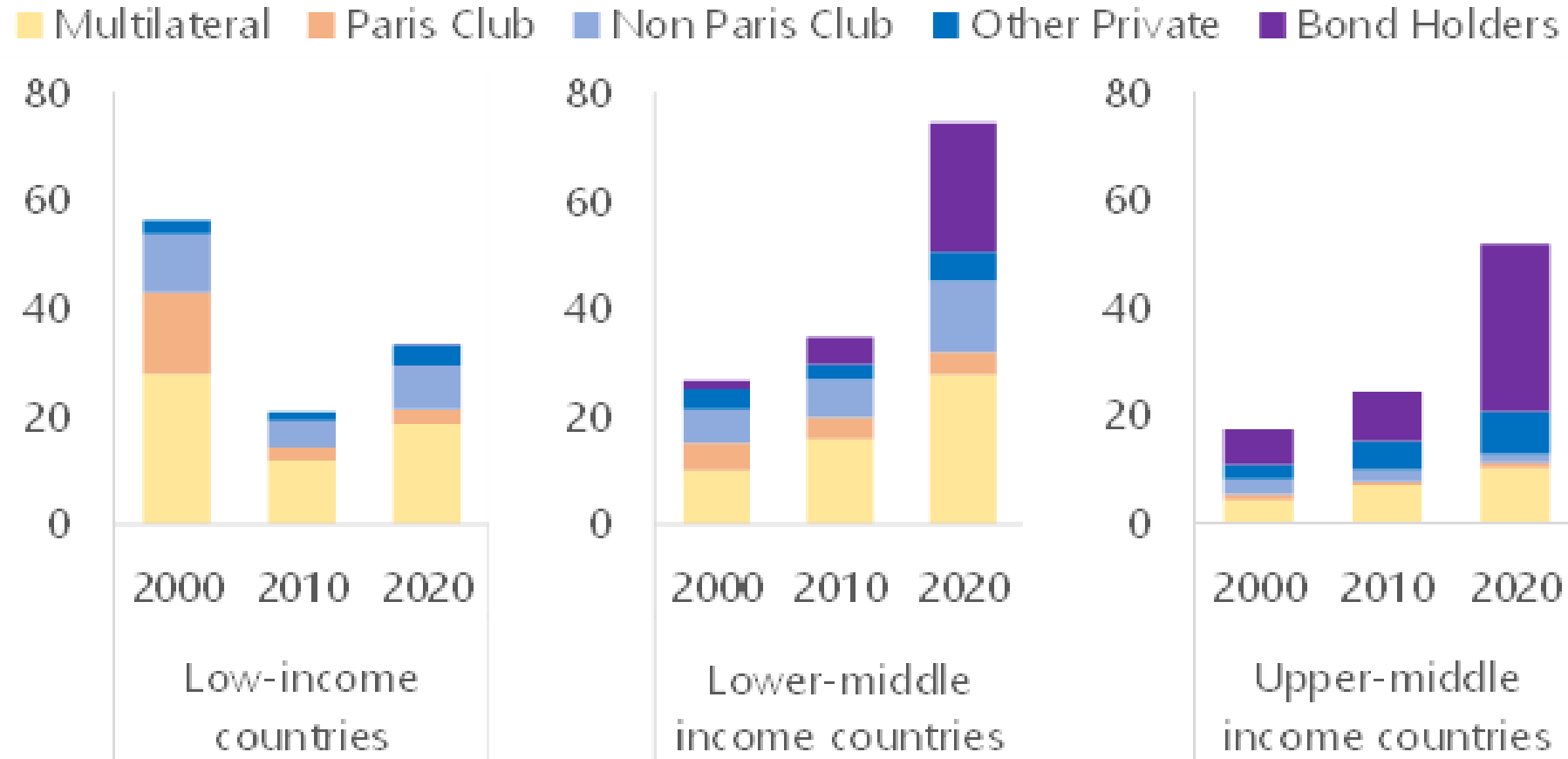
# Nivelet e larta të borxhit të jashtëm me norma të ndryshueshme mund të rrisin edhe më tej shpenzimet e interesit



Aksionet u rritën ndjeshëm në vendet me të ardhura të ulëta dhe të mesme. Rritja e normave të interesit në vijim mund të rrisë ndjeshëm koston e borxhit të jashtëm nëpërmjet borxhit të papaguar me norma të ndryshueshme

Source: International Debt Statistics.

# Përbërja e borxhit të jashtëm të LIC-ve ka ndryshuar në mënyrë dramatike



Source: International Debt Statistics.



# Qëndrueshmëria e borxhit

Dy të tretat e vendeve të LIC DSF janë në rrezik të lartë të shqetësimit të borxhit ose në ankth

Nuk është vetëm COVID-19. Edhe në vitin 2019, gjysma e LIC-ve ishin në ankth ose në rrezik të lartë.

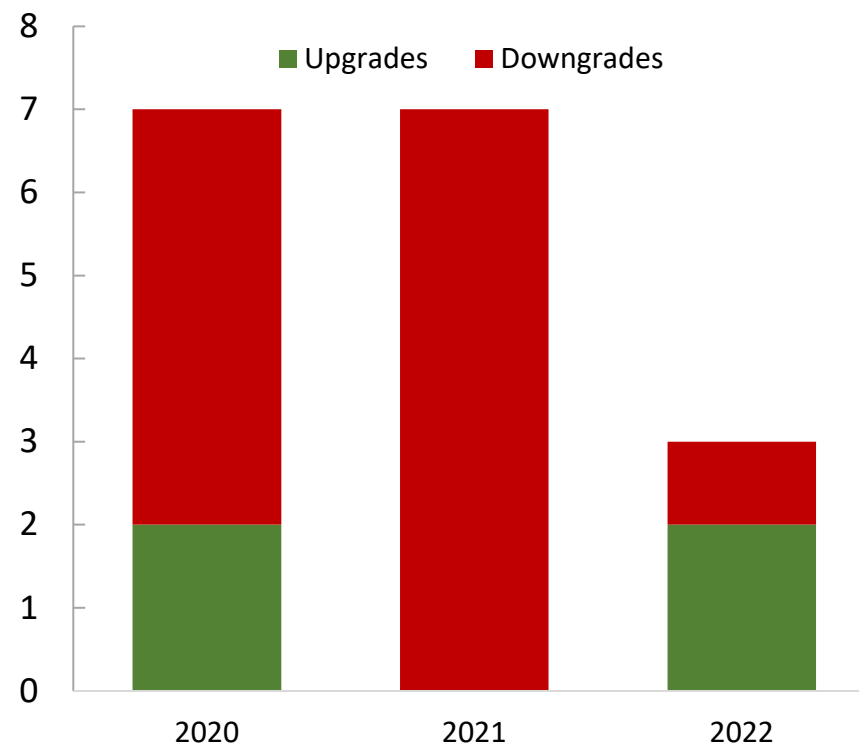
Kuadri i qëndrueshmërisë së borxhit për LIC (LIC DSF) ... dhe për vendet e aksesit në treg (MAC DSA)

# Qëndrueshmëria: rreziku i shqetësimit të borxhit është rritur në shumë vende me të ardhura të ulëta dhe të mesme

**Evolucioni i rrezikut të shqetësimit të borxhit të jashtëm në vendet e LIC DSF (në përqindje të totalit)**



**Ndryshimet në rrezikun e shqetësimit të borxhit të jashtëm (numri i vendeve)**



# Ristrukturimi i borxhit

DSSI: Përfituan 48 nga 73 vende (66 përqind). 12.9 miliardë dollarë borxh u shty.

Korniza e Përbashkët (CF): një hap i mirë fillestar. Vetëm 3 vende (5 përqind) kanë aplikuar për CF.

Asnjë nuk ka marrë lehtësim borxhi.

Çadi: marrëveshja e kreditorëve që çmimet më të larta të naftës eliminuan hendekun financiar, por jo lehtësimin e borxhit.

## Ristrukturimi i borxhit: Korniza e përbashkët ishte një hap në drejtimin e duhur, por ende nuk ka arritur

	DSSI	Korniza e përbashkët
Vendet pjesëmarrëse	73	73
Aplikueshme	48	3
%	66	4
Borxhi i shtyer ose i ristrukturuar	\$12.9 shtyer	Cadi i kompletuar

# Debt transparency

Transparenca është thelbësore për zhvillim

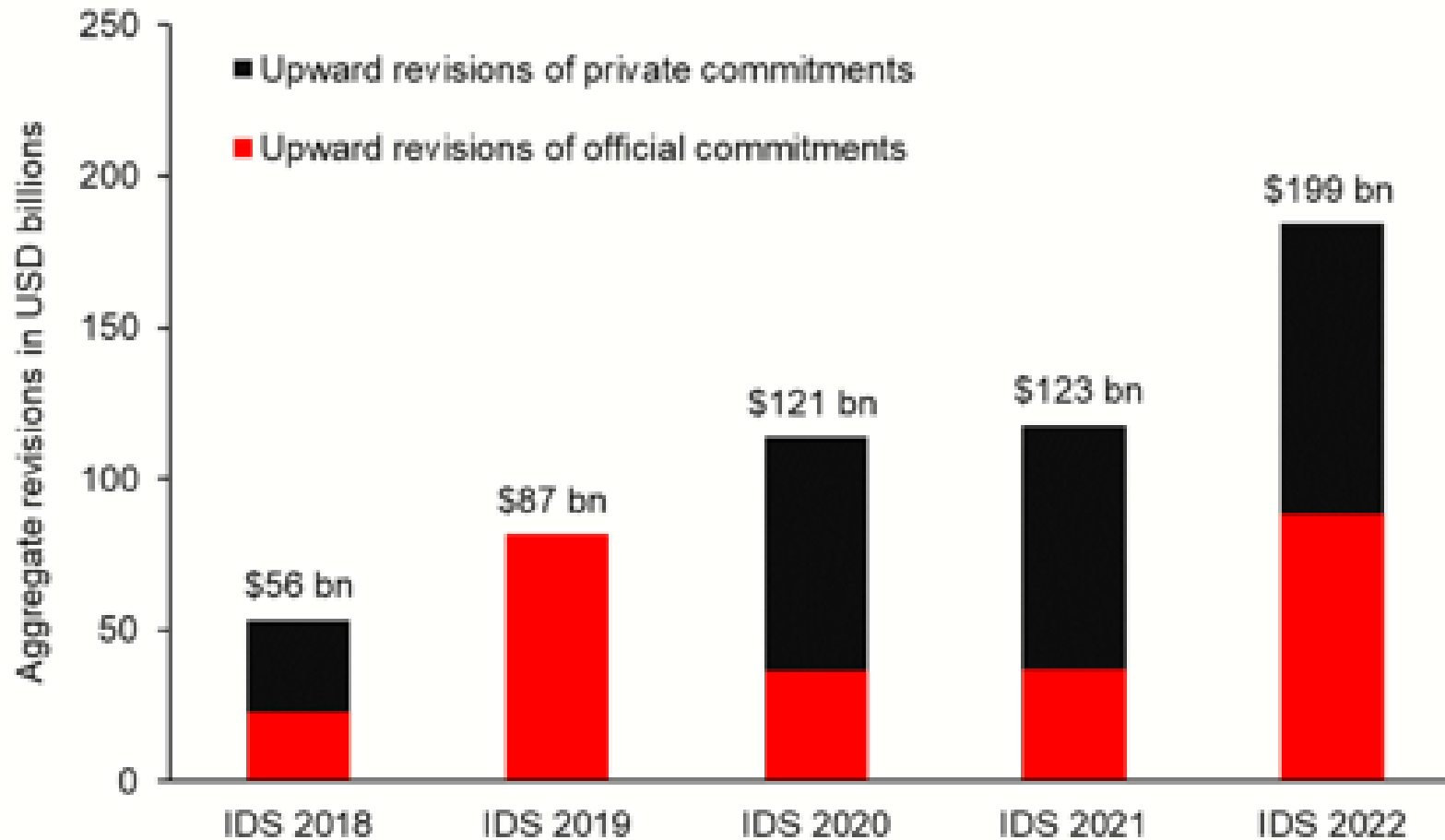
Njohja në rritje se statistikat e borxhit janë plagë nga kufizimet e mëdha dhe raportimi jo i plotë, veçanërisht në LIC dhe disa MIC.

Niveli më i lartë i transparencës është thelbësor për ristrukturimin e borxhit

Transparenca është një përgjegjësi e përbashkët e huamarrësve dhe kreditorëve

Progresi në vitet e fundit: -- Harta e nxehtësisë e raportimit të borxhit të Bankës Botërore -- SHBA dhe Britania e Madhe zbulojnë ekspozimin hua për hua -- -- LIC sektoriale dhe mbulimet e instrumenteve të kufizuara

# Transparenca e borxhit: rishikime ex-post të huave të kaluara në Statistikat Ndërkombëtare të Borxhit të Bankës Botërore



Source: (Horn, Mihalyi and Nickol, 2022)..

# Rruga përpara:

Transparenca është thelbësore për zhvillimin

Njohja në rritje se statistikave të borxhit janë rrënuar nga kufizime të mëdha dhe raportime jo të plota, veçanërisht në LIC dhe disa MIC

Kompleksi i bazave të të dhënave

Niveli më i lartë i transparencës është thelbësor për ristrukturimin e borxhit

Transparenca është një përgjegjësi e përbashkët e huamarrësve dhe kreditorëve

Progresi i kohëve të fundit ndër vite: -- Harta e nxehtësisë e raportimit të borxhit të Bankës Botërore -- SHBA dhe Britania e Madhe shpalosin ekspozimin hua për hua –

Mbulimet sektoriale dhe instrumentale të LIC të kufizuara